

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број:118-0-Рев-07-001 009
Бања Лука, 10.4.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгослава Лукића и Јанка Нинића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Т. К. из Б., Ул..., кога заступа пуномоћник В. М. Адвокат из Б., Ул..., против тужене РС – МУП Б., коју заступа Правобранилаштво РС Б. Л. – Сједиште замјеника у Б., а правобраниоца заступа његов помоћник Љ. С., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Бијелини број 012-0-Гж-07-000 356 од 23.8.2007. године, у сједници вијећа одржаној 10.4.2009. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, пресуда Окружног суда у Бијелини број 012-0-Гж-07-000 356 од 23.8.2007. године, се укида и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијелини број 080-0-П-02-000 748 од 24.4.2007. године одбијен је тужилац Т. К. (у даљем тексту: тужилац) с тужбеним захтјевом којим је тражио да се пониште рјешења тужене РС – МУП Б. (у даљем тексту: тужена) број 06/3-126-1664 од 27.3.1998. године о престанку његовог радног односа и број 12/5-126-1644 од 6.7.1998. године о одбијању његовог приговора, да се тужена обавезе да га врати у радни однос и распореди на радно мјесто у складу са његовом стручном спремом и способностима, да му исплати све плате које би примио од престанка радног односа на дан 18. децембра 1996. године до враћања у радни однос, те да му накнади парничне трошкове. Тужилац је обавезан да туженој исплати трошкове поступка у износу од 1.920,00 КМ у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијелини број 012-0-Гж-07-000 356 од 23.8.2007. године жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужилац је изјавио ревизију против другостепене пресуде због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с

приједлогом да се та пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није подесен.

Тужбом се тражи заштита права из радног односа на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде.

Тужиоцу, као раднику МУП РС, са завршеним VII степеном стручне спреме безбједносног смјера, распоређеном на послове и задатке савјетника министра унутрашњих послова, за чије је обављање предвиђен VII степен стручне спреме, престао је, према утврђеном чињеничном стању, рјешењем тужене број 06/3-126-1664 од 27.3.1998. године радни однос "са даном 18.12.1996. године, због неоправданог изостанка са посла дуже од три дана узастопно". Према образложењу тог рјешења "није било правних сметњи за одлучивање у овој правној ствари, а како су испуњени услови за престанак радног односа у смислу члана 53. став 1. тачка 7. Закона о радним односима („Службени гласник РС" број 25/93, 14/94, 15/96, 21/96 и 3/97) ријешено је као у диспозитиву". Рјешењем тужене број 12/5-126-1644 од 6.7.1998. године приговор тужиоца „на рјешење о престанку радног односа број 06/3-126-1644 од 27.03.1998. године, одбија се као неоснован, а рјешење потврђује". Тужилац је током поступка оспорио неоправдано изостајање с посла, као и законитост и правилност наведених аката тужене.

Првостепени суд је у проведеном поступку закључио да је тужиочева тужба неблаговремена у смислу члана 57. став 1. Закона о радним односима, који је био на снази у вријеме доношења оспорених аката тужене („Службени гласник РС" број 25/93, 14/94, 15/96, 21/96. и 10/98, у даљем тексту: ЗРО). Пошто се ради о „материјално-правном преклузивном року, чијим пропуштањем тужилац дефинитивно губи право на заштиту својих права из радног односа", тај суд је „одлучио да одбије, а не да одбаци тужбени захтјев тужиоца у цјелости као неоснован". Међу странкама није било спорно да је тужилац до децембра 1995. године био министар унутрашњих послова РС, а да је у наредних шест мјесеци као изабрано лице по престанку функције примао плату у складу са одредбом члана 35. став 1. Закона о радним односима у државним органима („Службени гласник РС" број 11/94. и 6/97, у даљем тексту: ЗРОДО). Рјешењем тужене број 09/3-120-3264 од 13.8.1996. године тужилац је распоређен на послове и задатке савјетника министра унутрашњих послова са 18. јуном 1996. године. Првостепени суд је и поред тога, након извршене анализе и оцјене проведених доказа, закључио да тужилац послјије 18. јуна 1996. године није долазио на посао, па га је одбио с тужбеним захтјевом на основу одредаба члана 57. став 1. под „б" тачка 7. ЗРО и члана 26. став 1. тачка 13. ЗРОДО.

Другостепени суд је пошао од чињенице да је тужилац 4. маја 1998. године писао приговор против првостепеног оспореног акта, што значи да је најкасније тог дана сазнао за наведени акт и за одлуку о престанку радног односа. У року од 8 дана (тј. најкасније 12. маја 1998. године) тужилац је требало да преда приговор против тог акта туженој непосредно или путем поште. У року

од 15 дана (најкасније 27. маја 1998. године) тужена је била дужна да одлучи о приговору. „У даљем року од 15 дана тј. најкасније 11.06.1998. год. тужилац је имао право поднијети тужбу за судску заштиту за случај да се одлука по приговору не донесе у утврђеном року, односно за случај да (тужилац) није задовољан одлуком ако би она била донесена у закону утврђеном року“, што по мишљењу другостепеног суда, произилази из одредаба члана 35. став 6. у вези са ставом 5. ЗРОДО. Рјешење о престанку радног односа постало је правоснажно, по схватању тог суда, „најкасније истеком дана 11.06.1998. године (а одлука по приговору је донесена дана 06.07.1998. године).“ Како је тужилац „тужбу поднио непосредном предајом суду 15.09.1998. године, јасно је да је он судску заштиту у овој ствари затражио по истеку законског рока који је преклузивног карактера, услед чега му не припада право на заштиту пред надлежним судом“. Другостепени суд сматра да је тужбу требало одбацити „умјесто што је тужбени захтјев одбијен“, али да „овај пропуст првостепеног суда не утиче на другачији исход спора“.

Схватање другостепеног суда није правилно.

Ревизија је основана.

Чињенице од којих зависи оцјена о благовремености тужбе нису потпуно утврђене и поред тога што оба нижестепена суда сматрају да тужба није благовремена. Када је функционер који руководи радом органа тужене, одлучио о приговору против првостепеног акта, као у овом случају, па макар и по протеку рока из члана 37. став 3. ЗРОДО, запослено, односно постављено лице (овдје-тужилац) се је могао обратити суду у року од 15 дана од пријема другостепеног акта. Према стању у списима достављање оспореног акта тужене од 6.7.1998. године није извршено у складу са одредбом члана 87. Закона о општем управном поступку („Службени лист СФРЈ“ број 47/86-пречишћени текст), који се је у то вријеме примјењивао у Републици Српској, о обавезном личном достављању у оваквим правним ситуацијама. Другостепено рјешење тужене није, према доставници у списима, примио тужилац лично, него В. К. (његов отац) на дан 31. јула 1998. године. Рок за подношење тужбе из члана 57. став 1. ЗРО рачунао би се од дана кад је В. К. непосредно или преко другог лица уручио рјешење тужиоцу, односно од дана кад је тужилац лично примио то рјешење, што током досадашњег поступка није утврђено. Ако је тачно оно што тврди тужилац, да му је отац уручио другостепено рјешење тужене 14. септембра 1998. године, тужба би била благовремена, с обзиром да је поднесена првостепеном суду на дан 15. септембра исте године. Другостепени суд је, према томе, погрешно протумачио одредбу члана 37. ЗРОДО, кад је и без разјашњења околности на које је указано, закључио да тужба није благовремена.

Због погрешне примјене материјалног права другостепени суд је пропустио да оцијени оне наводе тужиоца изнесене у жалби против првостепене пресуде, који су од одлучног значаја, и да на основу такве оцјене одлучи о жалби, што је повреда одредаба парничног поступка из члана 209. у вези са чланом 231. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), на коју је указано у ревизији. Ревизија

тужиоца је из тих разлога уважена, побијана другостепена пресуда укинута и одлучено да се предмет врати другостепеном суду на поновно суђење, на основу члана 250. став 2. ЗПП.

Другостепени суд је дужан да у даљем поступку отклони недостатке на које је указано, тако што ће поступити по изнесеним упутама (члан 253. у вези са чланом 228. ЗПП).

Предсједник вијећа
Петар Бајић